

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Йоланда Константинова Папазова, д.м.
Доцент към Катедра „Обща и оперативна хирургия“ на МУ – Варна;
Ръководител катедра по Термична травма, Пластично-
възстановителна и Естетична хирургия“, МБАЛ – Варна, ВМА –
София

на дисертационен труд

„СРАВНИТЕЛЕН АНАЛИЗ НА ПРИЛОЖЕНИЕТО НА ЛОКАЛНИ АНЕСТЕТИЦИ ПРИ ЕСТЕТИЧНИ ОПЕРАЦИИ НА ГЪРДАТА“

на **Д-р Милко Илиев Ковачев**

за присъждане на научна и образователна степен „Доктор“ по
научна специалност 7.3 – медицина

Научен ръководител: Доц. д-р Албена Златарева, дм

Научен консултант: Доц. д-р Антон Тонев, дм

Дисертационният труд на д-р Милко Ковачев е обсъден и одобрен за публична официална защита на Катедрен съвет на Катедра „Обща и оперативна хирургия“ на МУ - Варна и съгласно Заповед Р-109-179 / 29.05.2019 год. на Ректора на МУ „Проф. д-р. Параскев Стоянов“- Варна.

Дисертационния труд разглежда актуален проблем в естетичната хирургия, поради което е дисертабилен. Голям дял от пластичната хирургия принадлежи на естетичната хирургия на тялото и лицето. От основна важност за хирургичната интервенция е вида на анестезията и начина на извършването ѝ. При естетичните операции на гърдата могат да се приложат няколко вида анестезия – комбинирана, обща и регионална. При съвременните интервенции все по-широко приложение намират локалните анестетици, като те предлагат по-добро обезболяване и по-кратък възстановителен период.

Разискваният проблем е от голяма клинична значимост и дискутира актуална тема с цел оптимизация на приложението на методите за постоперативна аналгезия в естетичната хирургия.

Дисертационният труд е представен в обем 110 страници и съдържа 17 таблици и 3 фигури. Литературният обзор е представен в обем 59 страници, цели и задачи – 2 страници, материал и методи – 5 страници, резултати – 17 страници и дискусия – 5 страници. Литературната справка включва 176 заглавия и е представена на 16 страници.

Изложението на **литературния обзор** притежава много добра познавателна стойност в оптимален обем и е съсредоточен върху следните главни теми: „Анестезия“, „Аугментационна мамапластика“, „Проучвания в областта на прилагането на локална анестезия в аугментационната мамапластика. Изтъкнато е значението на доброто познаване на техниките за локална анестезия, тъй като хирурзите, практикуващи пластична и реконструктивна хирургия, често извършват двойната роля на хирург и анестезиолог. Представен е обзор на връзката между оперативната интервенция и показанията за най-подходящ тип локална анестезия. Подробно са разгледани медикаментите за локална анестезия.

Дисертантът поставя ясно формулирана цел, а именно: да се сравнят резултатите при пациенти, на които са приложени локалните анестетици – лидокаин, ропивакаин и хирокаин, съвместно с обща анестезия при извършване на аугментационна мамапластика и съответно аугментация/мастопексия. За постигането ѝ са поставени **четири задачи**, които напълно отговарят на поставената цел, а именно:

1. Да се анализира връзката между действието на анестетика, продължителността му на действие и оценката на изпитваната болка от страна на пациента.

2. Да се анализират взаимовръзките между всички изследвани параметри: възраст, пулс, стойности на артериалното налягане, вид на анестетика, продължителност на действие му и скала на болка, спрямо група пациенти, при които не е приложен локален анестетик и при които в постоперативния период обезболяването се осъществява само със стандартни нестероидни обезболяващи.

3. Да се определи степента на болково усещане при различните групи пациенти, при които са приложени локалните анестетици лидокаин, хирокаин и ропивакаин и да се установи

доколко степента на болка при тях се отличава спрямо контролната група, която е без приложен анестетик.

4. Да се анализират удовлетвореността на пациентите от извършените обезболяващи процедури, както и продължителността на болничния престой на пациентите в зависимост от различните използвани анестетици.

Трудът на Д-р Ковачев е **реализиран в Клиниката по пластична хирургия** към МБАЛ „Скинсистемс“ – село Доганово. Пациентска популация обхваща **120 жени**, подложили се на естетична процедура на гърдите в Клиниката през периода 2013-2016 година. На 80 от тях е извършена аугментационна мамапластика и на 40 аугментация, комбинирана с мастопексия. Представени са включващите и изключващите критерии за аугментационна мамапластика и мастопексия. Клиничният контингент е разпределен в три групи според вида на използвания медикамент за ин-теркостален блок предоперативно и паравертебрален блок. Подробно е изложен лечебният алгоритъм.

За да реши поставените задачи, д-р Ковачев прилага следните статистически методи върху включените в своето проучване болни, което подчертава научните достойнства на труда. Включни са методите на описателна статистика, корелационен анализ и регресионен анализ.

Резултатите са представени са изчерпателно, подробно илюстрирани и онагледени с таблици и фигури. Д-р Ковачев изследва влиянието на използваните за постоперативно заболяване лекарствени средства върху степента на болка, изпитвана то пациентките по време на лечението. За да се проверят възможните връзки между изследваните показатели в извадката, са тествани различни асоциации с помощта на корелационен анализ на Pearson.

Дискусията показва авторското отношение по проучвания проблем и способността на д-р Ковачев да анализира собствените получени резултати, съпоставяйки ги с резултатите на други авторски колективи.

Изводите са 4 на брой и произтичат от собствените получени резултати – т.е. обобщават достоверно резултатите от изследването. Изведени са две препоръки.

Като **приноси** на дисертанта мога да призная:

1. Приноси с научен характер

1.1. При нашето проучване проследихме световните научни медицински бази Medline, Cochrane dabase, Pub med и др. и не открихме подобно изследване за сравнение между различни анестетици за обезболяване при аугментационна мамо(мамо-)пластика.

1.2. Доказа се, че приложението на *Ropivacaine*, действащ 24 часа, е най-удачно за редуциране на болката при интеркостален блок при аугментационна мамопластика или при комбинация от аугментация с мастопексия.

2. Приноси с практически характер

2.1. Като се вземат под внимание бързите темпове, с които се развива пластичната хирургия, смятаме нашето проучване е ефективно както за лекарските екипи, така и за пациентите, подобряващи външния си вид и самочувствие, тъй като доброто обезболяване по време на и след процедурата ще доведе до по-малко болка, по-голяма удовлетвореност и по-бързо възстановяване за пациента.

2.2. По-краткото пролежаване води до по-голяма финансова ефективност за лечебното заведение, както и до увеличаване на легловия оборот.

2.3. В ежедневната лекарска практика нарастването на удовлетвореността на пациентите от получените здравни услуги и подобряването на качеството на медицинските услуги са от основно значение, тъй като това способства да се постигне и увеличаване на разходната ефективност от прилагането на скъпи процедури и лекарствени средства.

2.4. По-бързото възстановяване на пациентите след дадена медицинска интервенция води до тяхната по-бърза социална интеграция и до връщането им към обичайните занимания, подновяване на работния процес и т.н., което носи социална и икономическа полза за самите пациенти и за обществото в цялост.

Д-р Милко Ковачев е опитен и ерудиран специалист. Дисертационният му труд е с висока научна и практическа стойност, която допринася за оптимизиране на постоперативния контрол на болката в естетичната хирургия. Това ми дава правото да предложа на високо уважаваното Научно жури да присъди на д-р Милко Ковачев образователна и научна степен „ДОКТОР“.

23.08.2019г.

доц.Йоланда Константинова Папазова, д.м.

